

Namn att minnas

Ingemund Bengtsson

Ingemund Bengtssons debut som statsråd var ingen succé. Rättvisligen måste dock erkännas att skulden mindre var hans än hr Erlanders.

Inom allmogen hade yppats missnöje med att man till jordbruksminister fått en i agrara sammanhang skäligen okänd och obehövad förutvarande metallarbetare, som efter att ha varit arbetsförmedlingsföreståndare (o sköna ord!) blivit sakkunnig i socialdepartementet. Detta missnöje blev inte mindre när hr Bengtsson tillkännagav att det enda han visste om jordbruk var vad han tvingats lyssna till under riksdagens jordbruksdebatter. Statsminister Erlander ilade då till sin utsatta kollegas bistånd och gjorde samtidigt full rättvisa åt sin omtalade studentikosa läggning genom att yttra: »Ingemund Bengtsson vet visserligen ingenting om jordbruk, men det han behöver veta kan han säkert lära sej på fjorton dar.»

Uttalandet vittnade onekligen om hr Erlanders höga uppskattning av hr Bengtssons receptivitet men bidrog inte till att öka den nye jordbruksministerns popularitet bland människor som ägnat sitt liv åt modernäringen.

Ett väldigt uttryck för den skepsis, som särskilt efter hr Erlanders bona officia mötte hr Bengtsson på landsbygdshåll, var den insamling som företogs av eleverna vid Hvilans lantbruksskola i Åkarp i Skåne. Insamlingens syfte var att för jordbruksministerns räkning bekosta en kurs på någon lämplig lantbruksskola.

Insamlingen väckte berättigat uppeende i massmedia och hr Bengtsson var mycket nära att bli till allmänt åtlöje. Det säger en del om Ingemund Bengtssons goda nerver och goda humör, att han lyckades om inte vända incidenten till sin fördel så åtminstone neutralisera dess verkningar. Han avböjde insamlingen och inbjöd i stället tre representanter för skolans elevkår att besöka Stockholm för att studera hans arbete och med honom diskutera utbildningspolitiska och jordbrukspolitiska frågor. Besökarna fick — i varje fall enligt jordbruksministern — klart för sig att man inte

får »blanda ihop begreppen experter och politiker». I jordbruksdepartementet handläggs ju inte bara jordbruksfrågor, upplyste hr Bengtsson. Till dess område hör även bla miljövård, rennärning, lantmäteri och skogsbruk. Ingen politiker kan vara insatt i alla dessa frågor. »Därför har vi experter, som vi kan rådfråga och som ger oss det sakunderlag vi behöver för att kunna fatta våra beslut. Jag gav helt enkelt mina besökare en lektion i statskunskap.»

Ingemund Bengtsson är i utpräglad grad en politiker, inte bara en yrkespolitiker utan en boren politiker, om man därmed menar en person med sunt förnuft, smidighet och kompromissvilja. Det var närmare bestämt i Veddinge, Hallands län, som han år 1919 föddes till politiker. Han blev, som nämnts, metallarbetare men förkovrade sig på lediga stunder högst ambitiöst både som folkhögskolelev och genom korrespondenskurser i svenska, engelska, tyska, nationalekonomi och socialkunskap. Sin politiska karriär började han redan 1942, då han blev ordförande i FCO i Varberg, på vilken post han kvarstod i fem år. Under tiden blev han föreståndare för arbetsförmedlingen i Varberg, och de politiska förtroendeuppdragen fortsatte att formligen hagla över honom. Samtidigt som han blev ordförande i FCO blev han vice ordförande i Varbergs arbetarkommun för att tio år senare avancera till ordförande. Han blev vidare ledamot av Varbergs stadsfullmäktige, av pensionsnämnden, lönenämnden, hemhjälpnämnden och larsaretsdirektionen.

Inte undra på att partibossarna både i länet och uppe i Stockholm fick upp ögonen för en så betrodd och anlitad partivän och sade sig att han nog borde vara mogen för högre uppgifter. Denna förmodan kom inte på skam. Sedan Ingemund Bengtsson 1951 invalts i andra kammaren och 1954 blivit sakkunnig i socialdepartementet har hans karriär gått med stormsteg. Några axplock. Han har blivit ledamot av socialdemokratiska partistyrelsen, har varit vice ordförande i riksdagsgruppens

förtroenderåd, och gruppleddare i andra kam-maren. Han har vidare varit ordförande i arbetslöshetsförsäkringskommittén och handi-kappsutredningen, ledamot av författningsut-redningen och grundlagberedningen, av utred-ningen om kontant stöd vid arbetslöshet, av socialpolitiska kommittén och av delegationen vid FN:s generalförsamling, där han bl a syss-lat med förberedelserna till 1972 års miljö-vårdskonferens.

Krönet på denna karriär — det hittillsva-rande krönet — kom, när han år 1969 upp-höjdes till jordbruksminister. Det har inte varit någon alldeles lätt uppgift. Som ovan framgått möttes han redan från början med misstro från lantbrukarhåll. Att denna misstro ännu inte helt övervunnits visade sig senast i augusti detta år, då hr Bengtsson mera lo-giskt än psykologiskt beklagade sig över det goda skördeutfallet. Att det ur nationaleko-nomisk synpunkt utgör ett problem kunde inte dämpa böndernas vrede eller kåsörernas glädje över jordbruksministerns deklaration. Inte utan skäl framhölls att för jordbrukets främste målsman den idealiska skörden under sådana förhållanden måste vara missväxt, och denna missväxt, som för oppositionspressen onekligen var *gefundenes Fressen*, måste hr Bengtsson bildligt talat äta upp.

Lika litet har det — från Väröbacka via Brofjorden till Ritsem, Kaitum och Vindel-älven — varit någon tacksam uppgift att age-ra miljövärdminister åt regeringen Palme. Kompensationen kom emellertid när hr Bengtsson, med skickligt biträde av deckar-författaren Jan Mårtensson från UD, fick agera värd vid sommarens miljövärdskonfe-rens i FN:s regi. Hr Bengtsson förde klubban

med den äran, hans samtidigt urbana, humo-ristiska och bestämda uppträdande vann all-män uppskattning och *our distinguished Pre-sident* kunde i hög grad tillskriva sig äran av de visserligen måttliga framsteg konferensen fick notera.

Som en följd härav steg hr Bengtssons ak-tier skyhögt på den inrikespolitiska börsen. En tidning ville i ovist nit göra honom till ambassadör i Washington, men varför skulle han acceptera en så blygsam befattning när andra tidningar rentav förordat honom som statsminister? Med all aktning för Ingemund Bengtssons många goda egenskaper, främst den trygga resonlighet som tycks utstråla från bäraren av det på en gång myndiga och frynt-liga namnet, måste man ställa sig en smula frågande till denna plötsliga hausse. Den kan inte förklaras genom hans framgångar som fackminister. Den måste förklaras genom den baisse som drabbat regeringen i övrigt. Hr Palmes popularitetskurva stupar brant. De tunga statsråden Sträng och Andersson är på väg ut. Eric Holmqvist, som ännu för några år sedan tippades som tänkbar statsminister, får nu uppleva hur arbetarna begär hans hu-vud på ett fat tillika med Sven Asplings, Ca-milla Odhnoffs och vi skall bara inte tala om Hästvedas. Hr Wickman håller sorgligt att säga på att bli en lika dålig utrikesminister som han en gång var industriminister. Och hr Feldt har all sin fiffighet och finurlighet till trots gjort ett formidabelt fiasko i EEC-frågan.

Det är mot denna bakgrund och endast mot den, som Ingemund Bengtsson ett tu tre ter sig som en bjässe.